

Васюта Юлія Володимирівна,

здобувач ступеня вищої освіти ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри
цивільного права і процесу Національної
академії внутрішніх справ, доктор
юридичних наук, професор ***Чурніна Г. В.***

ШЛЮБНИЙ ДОГОВІР

У літературі питання про правову природу шлюбного договору залишається дискусійним. Одні вчені визначають шлюбний договір як різновид цивільно-правового договору; інші вважають, що цей договір є суто сімейно-правовим. Відповідно, таке розуміння правової природи шлюбного договору лежить в основі поглядів на сімейне право як складову (підгалузь) цивільного права, з одного боку, і як самостійну галузь права – з іншого.

Законодавче визнання можливості укладення шлюбних договорів, які визначають правовий режим майна подружжя, свідчить про зростання приватноправових засад у сфері сімейних відносин, які завжди характеризувалися перевагою немайнових елементів над майновими і принципом мінімального втручання держави в сімейні відносини, а також добровільним та рівноправним характером шлюбно-сімейних зв'язків. Позитивним моментом запровадження шлюбного договору у законодавстві України є можливість в подружжя реалізувати прагнення індивідуалізації правового регулювання майнових відносин, закріпивши відповідні положення у шлюбному договорі.

Тому на сьогодні, після завершення кодифікації вітчизняного приватного права, актуальним є поглиблене дослідження проблем укладення, виконання, зміни чи припинення шлюбного договору. Важливим завданням стає вміння на практиці розробляти та укладати такі договори, застосовувати щодо них різну нормативно-правову базу, оскільки неправильне застосування законодавства, що регулює інші договірні відносини, може істотно порушити права контрагентів договору.

Сьогодні поняття, зміст, правила укладення шлюбного договору визначені главою 10 Сімейного кодексу України. Але українське законодавство не містить дефініції шлюбного договору. Якщо Кодекс про шлюб та сім'ю України 1969 р. містив опосередковане, дещо загальне визначення поняття «шлюбного контракту», в якому через

категорію угоди його загально-правова характеристика не розкривала повною мірою його сутності, то Сімейний кодекс України його не містить взагалі. Такі визначення на сьогодні пропонує юридична наука. В.М. Кравчук називає шлюбним договором угоду (правочин) фізичних осіб різної статі, які подали заяву про реєстрацію шлюбу чи угоду подружжя, що визначає майнові права та обов'язки подружжя в період шлюбу, зокрема, порядку поділу майна на спільне і роздільне, порядку його використання, відчуження, розподілу доходів і витрат, а також їхні майнові права та обов'язки як батьків у шлюбі і (чи) у випадку його розірвання [3].

Слід відзначити, що шлюбний договір – це не повсякденний правочин, який укладається досить часто одними і тими ж особами (як купівля-продаж, поставка тощо). Він укладається між особами, які пов'язані особливими особисто-довірчими відносинами, і не виключено, що й раз у житті (з подальшим внесенням змін). Саме такі його особливості дозволили І.В. Жилінковій визначати його як особистий або навіть інтимний договір [4, с. 39].

Відповідно до ч. 1 ст. 92 Сімейного кодексу України сторонами – суб'єктами шлюбного договору можуть бути дві категорії осіб: 1) особи, які подали до державного органу РАЦС заяву про реєстрацію шлюбу (наречені); 2) особи, які вже зареєстрували шлюб (подружжя) [1].

Не менш актуальним є питання укладення шлюбного договору через представника. Шлюбний договір, як і будь який інший договір, є правочином, підписаним сторонами. Укладення переважної більшості договорів чинним законодавством дозволяється за підписами представників на підставі належним чином оформленого договору доручення чи на підставі довіреності. Згідно із ч. 2 ст. 238 Цивільного кодексу України представник не може вчиняти правочин, який відповідно до його змісту може бути вчинений лише особисто тією особою, яку він представляє [2].

На мою думку, доцільно підтримати позицію І. В. Жилінкової, адже якщо сторони наділені правом зміни правового режиму майна, набутого ними до шлюбу, то, безперечно, вони мають право визначати на власний розсуд правовий режим майна, набутого ними після реєстрації шлюбу, але до початку дії шлюбного договору.

Подружжя в змісті шлюбного договору можуть встановити режим роздільності стосовно весільних подарунків. Так, шлюбним договором сторони можуть закріпити, що певні речі, подаровані подружжю на весіллі, складатимуть роздільне майно дружини або чоловіка. Сторони вправі також домовитися про те, що подаровані у зв'язку із весіллям речі належатимуть їм на праві спільної часткової власності. Шлюбний договір не може зменшувати обсягу прав дитини, які встановлені ст. 93 Сімейного кодексу України. Вказана норма є відповідною гарантією майнових прав дитини. Тому батьки не вправі

укласти шлюбний договір, за яким дитина буде позбавлена права на аліменти, права на отримання майна у власність, права на проживання в певному житловому приміщенні тощо.

Соціально-економічний розвиток в українському суспільстві, еволюція сімейних відносин та ставлення до шлюбу цілком об'єктивно і закономірно зумовлюють необхідність існування інституту шлюбного договору. Саме тому переважна більшість країн світу давно визнали доцільність існування інституту шлюбного договору у своїх національних законодавствах.

Список використаних джерел

1. Сімейний кодекс України: нормативно-правовий акт від 10.01.2001 р. №2947-III. Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Цивільний кодекс України: нормативно-правовий акт 6.01.2003 р. № 435-IV. Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. Кравчук В. М. Особливості укладення шлюбного договору / В.М. Кравчук. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/37234/1/7_34-38.pdf.

4. Жилинкова И. В. Брачный договор / И. В. Жилинкова. Харків: Ксилон, 2015. 174 с.

Дудко Анастасія Геннадіївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри цивільного
права і процесу Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник ***Лов'як О. О.***

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ПІДРОЗДІЛАМИ КІБЕРПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Авторське право всіх країн світу охороняє твори у галузі літератури, науки та мистецтва. Як правило, національні закони і міжнародні конвенції з авторського права містять примірний перелік об'єктів правової охорони та зазначають, що цей перелік не є вичерпним. Зазвичай в цих переліках згадуються літературні, музичні та аудіовізуальні твори, фотографії, картини, малюнки, ілюстрації, карти, плани, ескізи тощо [4].

Коли інформація існує тільки в цифровій формі, виникають нові проблеми. Звичайною справою, наприклад, є копіювання документів. Але можливість внесення змін до документів, які існують виключно в електронному вигляді, таким чином, що факт внесення змін часто